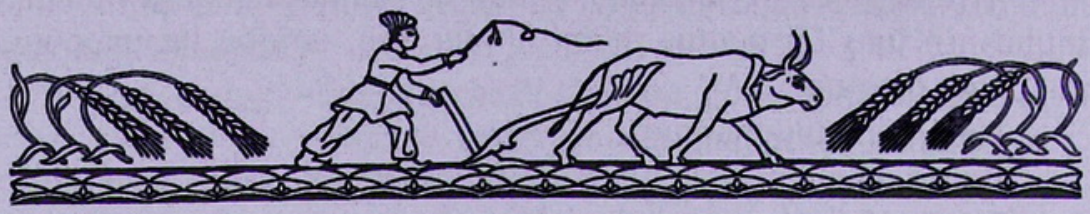

56. ԳՅԵԼ ՈՒ ԱՂՎԵՍ ԱԽՊԵՐ

Մեկ մարթ կէղի, նեճըրվան կէղի: Կէրթա մեշի մեչ նեճիր կէ-նա, հեվարին կը գա տուն:

Օրըմ կիյա մեշի մեչ նեճիր, թուչախ կը թալա, փըշու՛մ ժա-ժիկ կը թալա թուչախ վե, կը տառնա, գա տուն:

Հիրիկուն աղվըսներ կը գան: Մեկըն կընգյի թուչախ:

Էն մեկ աղվես կը տառնա, կը գա, կասա. - Քյե կասաֆաթ մ'է՛նի, ես քյե կը պըռծուցեմ:

Կասա. - Ի՞նչըխ ձի տը պըռծուցես:

Կասա. - Տու նըստի՛ դա, ես կիքամ, կը պառկիմ դա, ես քիչըմ եռու կը պառկիմ, խըլըսուն տեր կը գա, կը գա, խընդալուց քյե կարծըրա, գյիտնա, թը տու մեռիր ես: Քյե կարծըրա, կը տառ-նա գա խըն ձի, տու էտա դեխ փախի՛, ես՝ էսա տեղ:

Կը պառկին խընդրաց: Տեր խըլըսուն խընդալոց կը գա, կասա. «Աստըված ձի տվեր ա, էրկու խատ գի ինգեր ա թուչախ»: Կը վազա, էն մեկ թուչխից կը խանա, կը խի, մեկ էն դեխ պառկեր ա, կը թալա, կը վազա դեխ էն էկել:

Աղվես կասա. - Դե՛, քյե պըռծո՛ւր:

Էրկուսն էլ խընդալով կը փախնին:

Խողածին լարեց հետեվ, նըստավ, էլաց:

Մարթըմ էկավ, ասաց. - Ընչո՞ւ կը լաս:

Ասաց. - Հալ ու քյեֆաթ ամլա էղավ: Էրկու աղվես ինգյեր են իմ թուչախ, ես էկա, օր թե պըռներ, մեկն ծարծըրեցի, գացի խըդ էն մեկէլ, էրկուսն էլ էլան, փախան, գացին, էլան քարի գյըլոխ, ասին՝ խե՞ս՝ մենքյ ինչըխ մե ազատեցինքյ:

էտ մարթ ասաց. - Տու ինչ ճխմախ մարթ ես, մարթու ծեռ աղվես ընգի, մարթ թորկա ամլճ փախնի, էն մեկ թը պըռներ, նոր էրթեր, էն մեկ ճռծըրեր:

Ասաց. - Ես խընդճլուց թըռուցի վըր ծի:

Մարթ էթող, գյընճ: Նեճըրվան գյընճց ուր տուն դիրիս:

Ուր կընգճն քըսա էրաց, ասաց. - Կի՛ն, իէսօր Աստըված մի կըսմճք էտու, ես չըգյիցա ուտեր:

Ասաց. - Ի՞նչ ա էղե:

Ասաց. - Ի՞նչ տ'էղի, վալա՛, գճցի, մեկ աղվես ինգեր էր թուչճխ, ես գճցի, տ'ճռծըրեր: Օրնեցի էն դեխ, մեկէլ տեսա, եսն էլ թճլեցի, համա թողի գյետին, վճզեցի, գճցի, էրկուսն էլ էլճն, փախան:

Կին ասաց. - Խող քու գյըլխուն էղնի, քյե պես մարթ, ամլճ՞ քու ճըժեր տիրես:

Տճշտի մեչ գյել կիյեր, աղվես մ' էկավ ասաց. - Գյե՛լ ախպեր, տ'էյաս դու՞ր:

Ասաց. - Տ'էրթամ թճգճվորի խըզինի գուղութեն:

Ասաց. - Գյե՛լ ախպեր, տու ծի չէնի՞ս քյե ինգյեր:

Ասաց. - Կէնիմ, քյելճ իյանքյ:

Ասաց. - Իյանքյ, քյե կը մըտուցեմ փճնջճրեն, տու պըստիկ ես, առիս խըզինի տոպրակ, գճս, ես կը մընամ տուս, տու կէլիս տուս, նոր խընդրճց կը փախնինքյ:

Գճցին: Խասան թճգճվորի դճրգճխ: Աղվես ախպեր մըտավ ներս, գյել կճյնավ տուռ: Շըներ օր էկան, գյել փախավ, զաղվես պըռնեցին:

Գյել փախավ զճտնացավ, ասաց. - Աղվե՛ս ախպեր, կը խե՞ս՝ ինչ ես քյե տըվի պըռնել:

Գյել փախավ, գյընճց, գյընճց չուր մեշի մեչ կճյնավ:

Աղվես մ' էկավ, ասաց. - Դու՞ստ կը գճս, գյե՛լ ախպեր:

Գյել ախպեր ասաց. - Ես գճցեր էր խըզինի գուղութեն:

Ասաց. - Տու մենա՞կ էր:

Ասաց. - Չէ՛, եսն էր, իմ ինգյեր՝ աղվես ախպեր:

Ասաց. - Դու՞ր ի աղվես ախպեր:

Ասաց. - էն մընաց էն տեղ:

Չասաց՝ պըռնած, խեղտած են:

Աղվեսն ասաց. - Քյելի՛: Ես, տու էլ իյանքյ:

Աղվես ու գյել կէլին, կիյան:

Կիյան, կը խասին կես ճամխին, աղվես կասա. - Դենավեր կիյան, դենավեր չըն իյա:

Գյել կասա. - Դէ՞ր տ'իյանքյ:

Աղվես կասա. - Ես քյե շանքյ կը տամ, քյե կը տանեմ թանգ-վորի խըզինեն:

Կէրթան, շատ կէրթան, քիչ կէրթան, կէրթան թուչխի մոտ: Աղվես չըխո կիմնա, թուչխի պէուլոր կը ֆըռա, չիկա հինե: Գյել կիյա, կընգի հինե:

Աղվես կը փախի, էլնի սարի գյըլոխ, կասա. - Կը խե՞ս՝ ես քյե ի՞նչըխ էցկեցի թուչախ, ես աղվես ախպերն եմ:

Գյել կը բոռա, կասա. - Աղվե՛ս ախպեր, հե՞ր փախար, ձի թողիր ըստա:

Կասա. - Մը՛ վախենա, խըլըսուն էրկու շուն ու մարթըմ կը գան, քյե կը պըռծուցեն:

Խըլըսուն մարթ շըներով կը գա: Կը պըռնեն, կը տըփեն, քանի տըփին, գյել կը բէռա՝ աղվե՛ս ախպեր, էս ի՞նչ էր՝ էրիր իմ գյըլոխ:

Աղվես կը բէռա, կասա. - Գյե՛լ ախպեր, օխչըրի ուտել անո՞ւշ էր, իմ ախպէր տարար, էցկեցիր բալա, անո՞ւշ էր: Ես ամլա մարթ եմ:

Զարկին, զարկին, գյել խատուցին: